

Oslo, 4. februar 2021

Til energi- og miljøkomiteen

Innspill fra Jernbanealliansen til Stortingets behandling av regjerings forslag til klimaplan 2030

Jernbanealliansen sender hermed noen overordnede innspill til Stortingets behandling av regjeringens forslag til klimaplan 2021–2030. Innspillene omhandler tiltak som er utredet i Miljødirektoratets kunnskapsgrunnlag, Klimakur 2030, men hvor tiltakene ikke følges opp nærmere i regjeringens melding. Dette gjelder i hovedsak godsoverføringsmålet og nullvekstmålet i transportsektoren.

Klimakur 2030 utreder både nullvekstmålet, slik det er definert i dag, og en forsterket satsing på nullvekstmålet hvor byområdenes trafikkreduserende tiltak er beregnet. Miljødirektoratet beregner også klimaeffekten av to ambisjonsnivåer for godsoverføring fra vei til sjø og bane.

Både nullvekstmålet og godsoverføringsmålet gir en rekke andre fordeler som ikke beregnes i plangrunnlaget i Klimakur, slik som arealeffektivitet, lavere press på veikapasiteten og mindre kjøproblematikk, reduksjon i utslipp av mikroplast fra bildekk, redusert luftforurensning fra drivstofforbrenning og svevestøv fra veislitasje, energieffektiv transport og færre trafikkulykker.

Både nullvekstmålet og godsoverføringsmålet bidrar til å redusere risikoen dersom en rekke andre tiltak ikke lar seg realisere, slik som teknologinnfasing eller tilgang på biodrivstoff. Godsoverføring kan gjøres forholdsvis raskt og vil dermed være relevant for perioden 2021–2030, som klimaplanen gjelder for. Dette i motsetning til en del andre tiltak som er avhengige teknologit utvikling og gradvis innfasing av ny teknologi.

I EU satses det nå sterkt på godsoverføring og å øke persontransporten på jernbanen som et ledd i Europas «New Green Deal». Som en følge av behovet for klimakutt og grønn omstilling merker også næringslivet økte krav om å kunne levere klima- og miljøvennlige tjenester. Det påvirker også konkurransekraften for norsk næringsliv. De store godskundene slik som Schenker, Bring, PostNord, Asko, IKEA mfl. merker økt press for å levere mer klimavennlig transport og har dermed egne høye ambisjoner for utslippsreduksjoner. Næringslivet er avhengig av vekst i godstransport på bane for å nå egne klimamål. Nullutslipps tungtransport på vei over lange avstander er dessverre fortsatt langt unna, og godstransport på bane har også andre fortrinn innen miljø og trafiksikkerhet som næringslivet ønsker å bruke. Per i dag er det for lite kapasitet på jernbanen til å fylle behovene for norsk næringsliv. Godsoverføringsmålet er derfor et nødvendig verktøy for å styrke deler av norsk næringslivs ønsker om grønn omstilling.

Jernbanealliansen ber derfor Stortinget om å legge forsterking av nullvekstmålet og videreføring av godsoverføringsmålet inn i klimaplanen for 2021–2030. Som nevnt er dette tiltak som allerede er utredet av Miljødirektoratet.

Om Jernbanealliansen

Jernbanealliansen består av ni organisasjoner som ønsker å fremme jernbanen i Norge. Alliansens formål er å arbeide for økte bevilgninger til utbygging av jernbaneprosjekter og opprustning av det eksisterende jernbanenettet. Jernbanealliansen består av:

- Arbeidsgiverforeningen Spekter
- Framtiden i våre hender
- Landsorganisasjonen i Norge (LO)
- LO Stat
- Natur og Ungdom
- Naturvernforbundet
- Norsk Jernbaneforbund
- Norsk Lokomotivmannsforbund
- Trygg Trafikk

Med vennlig hilsen

Tonje E. Orsten Kristiansen
styreleder